

ואין בו כרת.

רבי יהודה חולק על תנא קמא בכזית למחר וכזית בחוץ: אמר רבי יהודה, זה הכלל, אם מחשבת הזמן דהיינו חוץ לזמנו, קדמה למחשבת המקום דהיינו חוץ למקומו, אין מחשבת המקום המוקדם המאוחרת מוציאה מידי מחשבת הזמן שקדמה לה, אלא הרי זה פיגול וחייבין עליו כרת ורק אם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן, פסול ואין בו כרת כתנא קמא, כי הולכים תמיד אחר המחשבה הראשונה. וחכמים אומרים, זה וזה פסול ואין בו כרת.⁽³⁾

דעת רבי יהודה אינה רק באופן שחישב את שתי המחשבות בשתי עבודות, אלא אפילו אם חישבן לשתיהן בעת עבודה אחת, הולכים אחר מחשבה ראשונה. ולכן, הביאה המשנה דין זה של "כזית למחר כזית בחוץ" בעבודה אחת, לומר לך שאף בזה חולק רבי יהודה.⁽⁴⁾

ואמנם, במחשב על חצי זית חוץ לזמנו וחצי זית חוץ למקומו, מודה רבי יהודה שאין כאן פיגול, כי אין המחשבה פוסלת או מפגלת אלא אם חישב על כזית. ומה שנפסלה המנחה, היינו משום שמצטרפות שתי

יש מנחות אשר יתכן בהן פסול נוסף המוציא מידי פיגול וכגון מנחה הנפסלת מחמת "שלא לשמה". והיינו מנחת הוטא ומנחת קנאות שקמצן שלא לשמן ונתן בכלי והוליך והקטיר חוץ לזמנו, או שקמין חוץ לזמנו ונתן בכלי והוליך והקטיר שלא לשמן, או שקמין ונתן בכלי והוליך והקטיר שלא לשמן שבכל אלו נפסלת המנחה מחמת שנעשית שלא לשמה, ויש בהן עוד פסול אחר מלבד מחשבת פיגול, ולכן זהו שלא קרב המתיר כמצוותו ולא חל בהן פסול פגול, ואין באכילת שייריהן כרת. אולם, ביתר המנחות אין מחשבת שלא לשמה מוציאה מידי פיגול, כיון שאין מחשבה זו פוסלת בהן.

עד עתה עסקנו באופן שחישב בעבודה אחת חוץ לזמנו ובאחת חוץ למקומו, ואמרנו בזה שמחשבת חוץ למקומו מוציאה מידי פיגול. ועתה אומרת המשנה כי הוא הדין אם חישב את שתי המחשבות בעבודה אחת, כגון שחשב לאכול כזית בחוץ וכזית למחר, או כזית למחר וכזית בחוץ אף בזה יצאה המנחה מידי פיגול, מאחר והיתה כאן גם מחשבת חוץ למקומו. וכן אם חישב על כחצי זית בחוץ וכחצי זית למחר, או כחצי זית למחר וכחצי זית בחוץ בכל אלו פסול

3. הלשון הראשון אלא יש כאן עירוב מחשבות ואין הקרבן פיגול.

4. כן פירש רש"י. ובאמת, בובחים [כט ב] נחלקו אילפא ורבי יוחנן בדעת רבי יהודה אם מודה בעבודה אחת שאין משמעות למחשבה שקדמה, או שמא חולק הוא גם בזה. ולדעה הסוברת שלא חלק רבי יהודה אלא בשתי

הקשו התוס', חכמים היינו תנא קמא, ומה באו להוסיף? ותירצו, כי באו לסתום הדברים כתנא קמא. ובקרבן אורה כתב, כי מאחר ואמר רבי יהודה, זה הכלל בין בעבודה אחת ובין בשתי עבודות אם קדמה מחשבת הזמן הרי זה פיגול, לכך אמרו לו חכמים, לא רק בעבודה אחת אנו סוברים שיש כאן עירוב מחשבות, אלא אפילו בשתי עבודות גם כן אין תופסים את